

МѢСЕЧНО ИЛЛЮСТРОВАННО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

Год. VI.

Септемврий, 1897.

Брой 9.

ДОБРА ИДЕЯ.

Гласание „Религиозни Раскази“ издава една покана къмъ редакторитѣ на религиознитѣ наши списания, къмъ всичкитѣ наши благоговейни свещенници, иноци, учителитѣ които сж прѣподавали по Законъ Божий, къмъ всички на които сж мили черквата и вѣрата и които отъ все сърдце желаятъ прѣуспѣванието на святата Православна вѣра и процвѣтяването на святата Българска Църква да се съберътъ на съборъ и да поразмислятъ по кой начинъ да спрѣтъ „най-голѣмото зло,“ „безвѣрието“ което е „проникнало въ нашата младежъ, която е нашето бѣдѣще поколение, нашата бѣдѣща надѣжда.“ Тази идея е добра, и ний ся надѣмъ че цѣлото Българско Духовенство ще отговори съ готовность на поканата. Ний ся радваме че нашето Духовенство е вече узнало кое е истинското зло което заплашва народа и е готово да земе сериозни мѣрки за прѣкратавянието му. Не може да ся крие вече, че не само мѣжду учителитѣ, но и мѣжду ученицитѣ, чиновницитѣ и офицеритѣ, има твърдѣ много които, макаръ че тѣ може да ходятъ и на църква, не вѣрватъ нито въ православната вѣра, нито пъкъ въ Бога. Работата на този съборъ ще бѣде една отъ най-труднитѣ. Какъ ще може той да унищожи безвѣрието? Ний го прѣдопрѣждаваме да се не обръща къмъ правителството за помощъ. България не е монархичека страна, като Руссия, гдѣто законътъ принуждава хората да ходятъ на

църква, да се кръстятъ и да се причащаватъ. Прицудителното ходение на църква само прави чловѣка да има още по-голѣмо отвращение отъ религията. Когато правителството не ще да има нищо общо съ религията, само тогава тя ще ся подигне на висотата на своето положение. — Прѣдопрѣждаваме още този съборъ че нито заплашване, нито гонение, нито афоресване не може да унищожи безвѣрието. Когато развитий умъ ся убѣди въ едно нѣщо, макаръ че то може да е и криво, той не отстъпва нито прѣдъ едно отъ горѣказанитѣ нѣща. Разни обряди, церемонии, суевѣрия и тананиканья, никога немогатъ да прѣвлѣкѣтъ безвѣрникѣтъ къмъ религията; напротивъ, тѣ може да сж причината за мнозина да оставятъ религията и да прѣгърватъ безвѣрието. Кой е тогава цѣрътъ противъ безвѣрието? Словото Божие. То е „живо и дѣятелно, и по-остро отъ всякой мечъ остръ и отъ двѣтъ страни и промиснува до раздѣлението на душата и на духътъ, на ставитѣ и на мозъкътъ.“ Но това слово трѣбва да ся прилага въ катадневний практически животъ. Този съборъ добръ ще стори да захвърли на страна всякое друго оръжие което има намѣрение да употребява срѣщу безвѣрието и да прѣпорѣчи на Духовенството слѣдующитѣ двѣ: 1.) Проповѣдване на чистото Евангелие на говоримий языкъ. 2.) Чистъ, святъ, благочестивъ животъ, както отъ свещенници, така и отъ всички миряни които се наричатъ Християни.

Срѣщу тѣзи двѣ силни оръжия, безвѣрието никога нѣма да устои.

МАТЕРИАЛИЗМЪТЪ И НЕГОВИТЪ СЕТИНИ.

Материализмътъ въ древнитѣ вѣкове. До Френската революция. Въ най-новитѣ врѣмена. Критиката на Материализма. Козмологическия. Материализмътъ. Дарвинизмътъ. Критиката на Дарвинизма. Послѣдствията на Материализма. Най-новата Социал-Демокрация. — Нейния материалистически и атеистически характеръ. Нейната теория и Общания. — Опасността отъ нея за въ бѣдѣще и безсилието на средствата противъ нея. Недостатъцитѣ на по-високитѣ класове: ламения за печалби и наслаждени, чувственността. — Заключителната дилемма.

Материалистическото въззрѣние не за първъ пътъ излиза въ нашитѣ врѣмена. То не еднократно се е появявало въ края на великитѣ културни периоди, и всекога е било и е единъ болезненъ симптомъ, защото е признакъ на разлаганне и гнилоостъ. Колчемъ по-високитѣ духовни и нравствени сили изгубватъ своя животъ, духътъ пада долу въ низкитѣ сфери на материалното битие. Натрупаннето на земнитѣ блага, което е слѣдствието въ всѣкой културенъ периодъ, подбужда най-силното желание за наслаждение съ тѣхъ. Разбира се онова което сърдцето желае, разумътъ ся стареа да го оправдае. И така, слѣдъ практическия материализмъ иде теорически и този послѣденъ, показва себе си като единичката истинска философия. Обаче теорическия материализмъ е края на всѣкаква философия, смъртъ за всѣчко идеално, и проявление на абсолютната чувствителностъ. Философията има за своя задача да познае онова що лежи вънъ отъ границитѣ на нѣщата. Ако задъ тѣзи граници нѣма нищо повече и веществото е всѣчко, тогава за философията нѣма мѣсто.

Материализмътъ се появи още въ края на древнитѣ вѣкове. Въ *«Ирѣмъдрости Соломонови»*, една отъ апокрифическитѣ книги на Вѣхния Завѣтъ, въ втората глава, Материалистическото въззрѣние толкова ясно ся изобразява, щото когато я прочитаме, намъ се струва че прочитаме нѣкоя отъ най-новитѣ произведения. Римския поетъ Лукреций, който живѣялъ въ първото столѣтие до Р. Х. въ своята поема *„De natura deorum“* (върху естеството на боговетѣ) е развилъ вече пълната система на сегашния материализмъ. Християнството устрани този материализмъ, защото човѣческиятъ животъ то свързва съ свѣрхчувствения свѣтъ. Душитѣ на Апостола, че невидимото е вѣчно, слѣдователно истинско битие и на противъ, видимото е врѣменно, не трайно, — съставляватъ пълната и безусловна противоположностъ на материалистическото въззрѣние, спорѣдъ което чувственното и вещественното е единичкото, истинско реално и трайно битие. До като Християнството владѣе човѣческитѣ чувства и мисли, до тогава и материалистическата мисль не смѣяше да излиза на видѣлю. Но, както знаемъ, минжлото столѣтие бѣ вѣкътъ на отлѣчване на духовния животъ отъ Християнството. Най-бързо то се извърши въ Франция. Този процесъ тамъ ся завърши съ материалистическитѣ системи, спорѣдъ както тѣ ся се появили на прагътъ на Френската револю-

ция. Въ прочутата книга на Деламетри: *«Человѣкъ-Машина»* и въ догматиката на материализмътъ извѣстна подъ надсловъ, *«системата на природа»* излѣзнала пѣзъ онзи кружокъ който ся е събиралъ въ Парижъ около баронъ Голбахъ, вече напълно ся изразяватъ онѣзи положения (тези) които тѣй често ся повтарятъ въ нашето врѣме: «всѣчко е материята и движението на материята; духътъ и мозъкътъ ся само двѣ названия на едно и сѣщо нѣщо; мислянето, желанието ся модификациитѣ на мозъкътъ.» Тежкитѣ непитания които западното човѣчество е прѣкарало въ врѣмето на Френската революция направихъ щото мислитѣ и настроенията на човѣчеството да бѣдѣтъ по-серпозни и вслѣдствие на това материалистическиятъ идеи бѣхъ истински назадъ за малко врѣме. Но прокарани въ философията на Фейербахъ, тѣ изново излизатъ на бѣлъ свѣтъ въ най-новитѣ врѣмена. Главнитѣ му положения ся извѣстни. Спорѣдъ него, чувственното е всѣчко; свѣрхчувственното не съществува. Слѣдователно, душата е едно просто название безъ вътрѣшно съдържанне. Това което ний наричаме душа е само сборъ отъ тѣлесни функции и нейнитѣ проявления. Мислянето е прости химически процесъ, казва Фохтъ, или пъкъ, физически — примѣстиянето на веществото, както твърди Молеюттъ. Онова което ний казваме воля е само изазиванне на вещественното свойство на човѣкъ. Спорѣдъ както сме сами ний, така и мислимъ и желаемъ; слѣдователно такова нѣщо като свободна воля не съществува никакъ. Всѣчко туй е необходимостъ на материята. Всѣкой човѣкъ дѣйствиува съобразно съ свойствата на мозъчнитѣ си състояния. Слѣдователно, убийството на единия е толкова необходимо нужно както и съжаляването на другия. Ний не можемъ да владее себе си нито за единъ моментъ. Разбойникътъ убиеца толкова е свободенъ въ своитѣ дѣствия колкото камъкъ който пада. Да бѣхме знаели материалната особенностъ на отдѣлитѣ личности, нѣхъме на пълно да разбираме и тѣхнитѣ мислени и желаниа. Тогава бихъме прѣстапнали да ги правимъ отговорни за тѣхъ си. Тѣй както нѣма свобода, нѣма и отговорности. Слѣдователно не съществува и не трѣбва да съществува никакво право за наказания. Да ся разбира всѣчко значи всѣчко да ся прощава. Затворитѣ трѣбва да бѣдѣтъ замѣстени отъ болници и клиникитѣ сѣхъи трѣбва да отетжни мѣсто на лѣкари. Религията и богословието не трѣбва да иматъ право на съществуване на земята. Такиви ся тезитѣ на материализма.

Тѣжливитѣ изводи и заблужденията на този материализмъ ся очевидни за всѣкого. Материализмътъ посочва на факти, обаче самъ той злоупотрѣблява съ тѣхъ. Може би той е силенъ въ наблюдения, обаче слабъ е въ логиката. Отъ това че азъ мисля чрѣзъ мозъкъ още не слѣдва че сѣхъи мозъкъ мисли, сѣщо както не може да ся каже че свиря самъ флейта или само пианото. Безъ друго трѣбва да има нѣкой който туря въ движение богатата клавиатура на мозъкътъ. Материализмътъ, прочее прави принципъ и причина онова което е само условие и срѣдство. Това е невъзможна логическа грѣшка.

Освѣнъ това, материализмътъ се оборва и отъ самитѣ

факти, именно отъ духовнитѣ и нравственни факти. Ако да-же за чувственното възприимане е нуженъ духовенъ факторъ, ако, за примѣръ Хелмолицъ показва че даже процесътъ на арѣието у чловѣка неможе да ся извършва безъ духовенъ факторъ, дѣйствующъ наедно съ чувствения процесъ, то какъ по този начинъ ний можемъ да си обяснимъ идентъ на нѣщата, тѣзи нечувствени абстракции на чувственното: идентъ за доброто, за пегината, за прѣбрасното и особено идеята за абсолютното. Кажѣте каквото щѣте, но нравственното съзнание за отговорностъ, чувството за виновностъ и свидѣтелството на съвѣстѣта сж факти, които ще сжисесувать. докѣ има чловѣци на свѣта. Тѣ прѣко оборвать материализмътъ.

Материализмътъ на нашитѣ врѣмена най-напрѣдъ излиза като психологически материализмъ, т. е. като отричане на душата. Обаче, по-послѣ разширочава свои кръгъ и става космологически, т. е. прѣоборѣща се въ системата на миро-сърцаице, която система отрича сжисесуваннето на абсолютенъ духъ, всичко битие низвежда само на материята и всичко ся старае да обясни само съ материалното битие. Тукъ ний съгледваме прѣкото послѣствие на пантеизмътъ. Пантеизмътъ цѣлото битие обяснява изъ идеята: всичко е абсолютната идея; тя произвежда битието и господарува надъ него. Духътъ издига материята. Но гдѣ е онази идея която трѣбва да сжисесува по-рано и по-високо отъ битието? Гдѣ е този духъ, който трѣбва да бѣде творецъ на материята? Този идея сътворителка на свѣтътъ е едно до сущъ празно мечтанне. Обаче хората до опояване ся увеличаха отъ това мечтанне. Слѣдъ това настѣпи периода на нетрезвяване. И тогава ся извърши пѣленъ прѣвратъ въ възрѣието. Почнаха да твърдятъ че реалността е всичко и нѣма нищо друго реално освѣнъ чувственното и материалното. Животътъ е движение на материята, всякаво развитие е развитието на материята. Нѣма никакъвъ по-високъ духъ, който да е положилъ нѣкаква цѣль за развитие; има само сили, които служатъ като условие за развитието. Не идея трѣбва да ся търсятъ, но цѣль зарадъ които нѣщата сжисесувать. Трѣбва да ся изсѣдватъ само «условията» отъ които нѣщата произлизатъ. Никаква телеология и парѣдаице на нѣщата спорѣдъ цѣльта нѣма; сжисесува само причинността, причината и условieto. Това именно и стана основната аксиома на най-новото миро-сърцаице и намира за себе си приложение както въ природата така и въ исторiята; въ исторiята — въ позитивизмътъ, и природата — въ естествознанието. Позитивизмътъ на Контъ, при обсеждаието на нравственитѣ дѣйствия на чловѣцитѣ и на исторiята признава само условия, дѣйствующи по необходимостъ. Че Ап. Павелъ умрѣ за Евангелието, това ужъ било обуславено отъ сжиката необходимостъ както и онова че Неронъ го умъртви, защото първия бѣ Християнинъ а послѣдния — убийцата на майка си. Всичко това било ужъ слѣствие на даинитѣ условия. Всичкото е въ това да се познаятъ тѣзи закони; законитѣ ще ни замѣтатъ божеството и сжичността на нѣщата. Доста е да ся познае спорѣдъ кои за-

кони става извѣстно явление. Заедно съ туй прѣкратява ся всякаво право за нравствѣнно сжажение. Чловѣческиятъ дѣла ний сме длѣжни да разгледваме така както единъ ботаникъ би разгледвалъ и анализиралъ извѣстно растение. Той изсѣдва условията които иматъ за свое слѣствие появяванието и растѣтъ на растението. Щомъ туй е разбрано и работа му се свършва. Обаче условията въ областѣта на дѣйствията и исторiята тѣй сжко сж подчинени на законитѣ на природата както и онѣзи въ природата. Тази естествено-научна метода ся приема като всеобща и единичната удобна при изсѣдване както на душевнитѣ процеси и дѣйствия така и на исторiята. Но тази метода отхвърля всякава телология и признава само причинността. Всичко прѣдставлява отъ себе си само развитие спорѣдъ законитѣ на природата и спорѣдъ извѣстни условия. Всичко е само произвеието на свойственното на материята непронизливо образователно стрѣмление. Въ нищо повече отъ това ний ужъ не сме ся нуждаици за да разбираме всичко що става около насъ. Всичко, цѣлата вселенна, съ естественитѣ и духовни явления, само отъ този принципъ трѣвало да се разбира.

Нѣма нужда отъ никакъвъ особенъ умъ който да дѣйствува съ прѣдвидливостъ наедно съ материята. Естеството трѣва да ся обяснява монистически а не дуалистически, както обичаатъ да казватъ сега. Кѣмъ названието «Монизмъ», най-новитѣ мислителци приобѣгватъ съ цѣль да ся избѣгне дебелото название материализмъ. Но това е пантеизмътъ приевши формата на материализма. Свѣтътъ (естеството е всичко, казва пантеизмътъ, по въ основата на този свѣтъ лежи по-високото битие, владѣющата въ него идея или разумътъ. Свѣтътъ е всичко, казва монизмътъ, но именно това материалното, чувствено-реалното битие. Разнообразието въ свѣтътъ не е друго освѣнъ прогресивното развитие изъ неговитѣ реални основоположения и пачала.

Тази мисль ся осжисесви въ системата на *дарвинизма*. Основитѣ на тази система сж извѣстни. Отъ една или нѣколко основни форми отъ първобинната клетка съ врѣме ся е развило всичко това богато разнообразие на органическото творение. Онова което ний наричаме *видъ*, което намъ ся вижда като разновидностъ на вида, всичко е само стѣпки на това прогресивно измѣнение и развитие. Разнитѣ стѣпки сж се образували чрѣзъ различието на външнитѣ условия на битието, чрѣзъ постепенитѣ прѣходи и наследственостѣта на достиганитѣ измѣнения. Ако и да тѣ намъ ся виждатъ като устойчиви и неизмѣнени по това зависе само отъ краткия периодъ на врѣмето въ течение на което ний можемъ да ги наблюдаваме. Въ дѣйствителностъ, обаче, още и сега всичко ся намира въ постоянно движение. Много отъ форми сж отгласати и потѣкани отъ други по-добрѣ организирани и по силни въ борбата за сжисесуване и сж измрѣли. И така цѣлия сбѣръ на органическия животъ прѣдставлява една голѣма и свързана система на прогресивнитѣ себеразвивающитѣ ся образувания. Всичко въ този сбѣръ има роднински връзки, даже и разнороднитѣ по вън-

пностъ нѣща: сѣно и чловѣкътъ съ други сѣщества. Той има едно и сѣщо потекло съ по-долу стоящитѣ животни форми, само стѣпенитѣ на роднителството сѣ различни. Чловѣкътъ е въ най-близкото родство съ най-близо стоящитѣ до него животни а именно съ маймунитѣ. Истина, че най-близкитѣ му роднини, на които той дължи сѣществението си, сѣ исчезнали. Тѣ може би сѣ погинули заедно съ земята на които сѣ обитавали и които може би е била потопена отъ морето. Туй е то тази теория въ общи черти.

Священото Писание ни учи съвсѣмъ друго нѣщо. То ни посочва различията на видоветѣ като нѣщо установено отъ Бога и нѣщо трайно. *«Всичко по видѣтъ си»*, не единъжъ ся повтаря въ Библейското повѣствување върху създаието. Разбира се това още не е научното доказателство противъ горѣ изложената теория; обаче излюденіята вѣднги потвърдиватъ св. Писание. До колкото нашето зпчлене е постигнало, видоветѣ все сѣ сѣщитѣ. Мумиитѣ на животнитѣ, изображеніята върху паметниците, които сѣ останали отъ най-старо врѣме не ни показватъ че е станало нѣкое измѣненіе въ видоветѣ отъ онова врѣме насамъ. Каминитѣ и драматичитѣ изображения на развалинитѣ на Ниневия сѣ сѣщитѣ каквито и сега живѣятъ по тѣзи мѣста. Неможе да се открие ни най-малко промѣненіе което е станало отъ онова врѣме насамъ. Даже отвѣдъ прѣдѣлитѣ на Ледѣния перподъ ний намираме мѣкопитающитѣ животни и по-високитѣ растения, които напълно се съгласуватъ съ сегашнитѣ видове. Но казватъ ни, що значатъ вашитѣ четире-петъ и даже повече хиляди години сравнени съ безкрайното врѣме което ний сме длъжни да приемемъ че е потребно за развитието на нѣщата. Всичкото това ужъ било направило врѣмето. Но направенитѣ отъ науката наблюдения говорѣтъ съвсѣмъ не въ полза на тази теория. Ний можемъ да въспитаме растения и животни така, че тѣ до нѣждѣ ще се измѣнятъ и тѣзи измѣненія добиватъ до нѣждѣ трайностъ. Това е така. Но именно тѣ трѣбва да ся образуватъ. Гдѣ сѣ тѣзи велики въспитания на природата? И колко сѣ тѣсни прѣдѣлитѣ на въспитанието! Послѣ, съ врѣме първоначалната форма пакъ ся въстановява сама по себе си.

Но нека да е така, както казва тази теория, че дѣйствително новитѣ форми постоянно се образуватъ и наследоватъ; въ такъвъ случай какъ е опазан подбудителна сила, която произвежда тѣзи форми, които отъ първообитана клетка е извикала въ живото всичкото това богатство и разнообразие на органическия животъ? И ако създанието прѣдставлява отъ себе си единъ прогресивенъ рѣдъ на по-високи стѣпки въ развитието, то по какъвъ начинъ, изобщо, става това развиваніе? какъ почнува да става движението напредъ? Може ли да става подобно едно движение безъ да има цѣль? и въобще възможно ли е да има нѣкоя идея за движение напредъ безъ да има идея на извѣстна цѣль т. е. безъ да има мисль за цѣлестобразностъ, безъ *телеологията* която така усрдно тази теория отхвърля? И ако има цѣль, защото има развитие, то не е ли вѣдно тази цѣль отъ понапредъ да сѣществувва въ мислитѣ, защото тя господству-

ва надъ всички рѣдъ на развитието? Последното е по-първо, казва Аристотель. Но въ такъвъ случай излиза че съвсѣмъ недостатъчно е да има онѣзи сили, отъ които състоятъ нѣщата, но е потребенъ и разумъ, който да прилага дѣйствующитѣ причини съобразно съ мислитѣ си.

Но нека приемемъ за минута че би било възможно развитието и безъ тази цѣль полагающата разумностъ, тогава нека попитаме какъ е възможно, въобще, отъ по-низкото да простица по-високото? И ако органическия животъ на животното стои по-високо отъ онзи на растението, чувствителността е по-висока отъ безчувствеността и т. н., то какъ е възможно по-високото да простица отъ по-низкото, ако то (високото) по-отрано не е скрито въ по-низкото, и, слѣдователно, ако по-високото не е първото? Извѣстно ни е, върваме онова старото логическо положеніе, спорѣдъ което дѣйствието съдържа въ себе си не повече отъ онова което съдържа и причината. И това положеніе е безспорно. Тукъ то намира очевидно прилаганіе за себе си. Какъ може да излѣзе чловѣкъ отъ едно животно, ако това животно не носи въ себе си чловѣка, т. е. съ други думи ако то не прѣстане да е вече животно? Никога съзнателно непроизлиза отъ безсъзнателното; никога нравственния свѣтъ не ся образува отъ простата природа. Казватъ, ужъ било по-почтено да се мисли за човѣка, че той едно развито животно, отъ колко че е паднали Адамъ. Обаче хората могатъ да слѣзатъ до стѣпенята на едно животно, когато едно животно никога не може да се повдигне до стѣпенята на чловѣка, ако и да живѣе то даже срѣдъ чловѣческото общество. Ний можемъ да ги дресираме, можемъ да ги приучимъ на чловѣческитѣ маниери, както това ся правили въ Берлинъ съ маймуната, отъ която едно врѣме правили цѣль култъ, така щото тя ся научи да си служи съ пешкиръ и да пуши тютюнъ. Но ако само въ тѣзи нѣща ся заключава всичкото чловѣкоподобіе, то разбира се, чловѣкътъ може да се обърне на маймуна, както това много често става.

Всяка хипотеза не е безполезна и съдѣйствува на научно-то зпчлене. Сѣщето може да се каже и за току-що разглежданата теория. Тя излиза защитница на една неоспорима истина, а именно на истинната на единството и свързката на всичкото твореніе. Отъ Св. Писание знаемъ че твореніето е излѣзало отъ една смисль и ся е развивало въ прогресивното движение напредъ, — разбира се чрѣзъ творческитѣ актове на Бога. Но спорѣдъ казаната теория, то (твореніето) само отъ себе си израстнува, и Богъ става ненужденъ. Естеството ся явява като свой собственъ творецъ. Тази нецѣлпостъ ся оказа тъкмо въ съответствие съ най-новото направление на духътъ. Теорията, (съ научния си базастъ) повидимому, прѣдставляваше научно оправданіе за отстраняване на идеята за Бога т. е. за атеизма. Самъ Дарвинъ това не искаше, както и мнозина отъ неговитѣ послѣдователи направихъ подобни изводи. Обаче болшинството именно тѣй я разбра и въ това направление ся ползува отъ нея. Истинната на масситѣ проумѣ онѣзи послѣдствия както това възрѣване докарва или поне на които може да послужи. (Слѣдва).

„СТАРИЙ ИВАНЪ УМРѢ, АЗЪ СЪМЪ НОВЪ ИВАНЪ“.

Старий Иванъ, рибопродавецъ отъ Л., бѣше единъ забѣлѣжителенъ характеръ, нѣ много лошъ; въ дѣйствителность толкова лошъ щото нищо не можело да го поправи; ако не станялъ единъ новъ челоѣкъ, той щѣлъ да стане съвършенно безполезенъ, нѣщо по лошо, изгубенъ за всегда. Всички го знаяли въ Л. като „Пияний Иванъ, рибопродавецътъ“.

Една вечеръ той влѣзълъ въ една стая гдѣто ся проповѣдвало Евангелието. Той ся виждалъ малко смутенъ, нѣ сѣдналъ, безъ обаче да свали голѣмата си шапка. Слѣдъ малко той останалъ зачюденъ като видѣлъ че говорительтъ дошълъ при него, и като турилъ ржката си на рамото му почналъ любовно да му говори. Иванъ ся дръпналъ назадъ и бутналъ ржката отъ рамото си; не защото той билъ незадоволенъ, нѣ защото мислѣлъ че е повече отъ колкото трѣбва една чиста ржка да ся допрѣ до неговото рамо което било покрито съ черни парцали. Нѣ Божий челоѣкъ, съ любовь подобна на Учителевата си, поглѣдна Ивана право въ лицето; като видѣ неговото окаянство и грѣхъ, цѣлата му душа ся подвижи съ съчувствие за него. Като тури пакъ ржката си на рамото му, той каза: „Богъ толкозъ възлюби свѣтътъ, щото даде Сина своего единого роднаго за да не погине всякой който вѣрва въ него, нѣ да има животъ вѣченъ“.

Истината удари право въ Ивановото тъмно сърдце. „Богъ“, помисли той, „Богъ-Богъ толкова възлюби — свѣтътъ: тогава Богъ трѣбва да е възлюбилъ бѣдний пиянецъ Ивана отъ Л., защото макаръ че съмъ пиянецъ и прѣстѣпникъ, азъ съмъ пакъ една часть отъ свѣтътъ, и върху това не може да има погрѣшка.“

Неговитѣ очи ся отвориха; той видѣ широкоотворенитѣ ржцѣ на Божията любовь да обгрѣщатъ единъ изгубенъ свѣтъ — да обгрѣщатъ него. Неговото сърдце ся стопи; голѣми топли слъзи потѣкоха по почернелото му лице и си направиха пѣтчки изъ кървтъ. Той видѣ всичко — какъ Богъ го бѣше възлюбилъ, и когато прѣстѣпений законъ изискваше Ивановий животъ за наказание, Божий синъ биде наказанъ и умрѣ вмѣсто него. Старий бѣденъ Иванъ тѣй прие онзи синъ когото Богъ бѣше далъ. Той ся спаси. Защото „който го приеха, даде имъ

власть да бждѣтъ чада Божии, сирѣчь на тѣзи които вѣрватъ въ неговото име“.

Иванъ си отиде у дома единъ новъ челоѣкъ. Защото Богъ казва, „Ако нѣкой е въ Христа, той е ново създание“. Пълненъ съ радость и миръ, той си отиде у дома. въ една мизерна изба която той наричае домъ. Такъвъ домъ! Ний не трѣбва да го описваме.

Въ това окаянно жилище ся намираха женаму и единичкий му синъ. Като ся обърна къмъ нея, той каза „Жено, азъ ся обърнахъ“. Тя знаяла толкова малко за обръщание колкото и самъ той знаяше до оная вечеръ, и тѣй тѣ само избѣрбораха, „Пиянъ, както обикновенно“. Слѣдъ малко жена му забѣлѣжи че е врѣме за спание. „О, нѣ, жено“, каза Иванъ, „азъ съмъ обърнатъ, и прѣди да си лѣгнемъ, ний трѣбва да ся молимъ“. „Чюдна работа“, помислиха си жената и синътъ, „туй е нѣщо ново;“ нѣ най послѣ тѣ ся съгласиха да колѣничатъ съ Ивана, ако той ще извърши молянието. Всички колѣничиха, нѣ Иванъ ся намѣри въ трудно положение. Никого по напредъ въ живота си той не бѣше ся помолилъ. Той не знаеше нищо за молитва, нѣ неговото сърдце бѣше пълно съ една нова радость която ся борѣше да ся изрази. Скоро му дойде на ума какъ той бѣше изразявалъ свѣтската си радость; и тѣй като свали голѣмата си шапка, той я завъртя надъ глътвата си и извика, „Ура! за Исуса“. Още едно завъртыванне, и „Ура за Исуса!“ — едно трето, и пакъ дойде, „Ура за Исуса!“

Туй бѣше всичко Ивановата първа молитва. Тя излѣзе отъ едно прѣпълнено сърдце — Исусъ бѣше началото ѳ, срѣдата, и крайтъ, „чрѣзъ Него тя отиде право при Божий прѣстолъ и биде приета.“

Разнесе ся новитата че Иванъ билъ обърнатъ, и женитѣ отъ Л. ся събираха около него въ улицата, нѣкои да си купятъ риба, нѣ повечето да видятъ на какво прилича Иванъ сега слѣдъ като той си обърналъ.

„Наистина има едно велико измѣнение въ него“, каза една. „Той не е пиянъ“, забѣлѣжи друга. „Той не псува, както по-напредъ“, каза трета. Тамъ бѣше старий Иванъ, съ лице свѣтло отъ радость, продава рибата си и казва на всички наоколо, „Богъ толкова възлюби свѣтътъ щото даде Сина своего единого роднаго“. Това излазаше отъ сърдцето и языкътъ му и той не можаше да го спрѣ. Мнозина помислиха, „Ний ще го вар-

димъ и ще видимъ дали това ще трае за дълго“. Нъ въ едно кратко врѣме не остана сжмѣние за никого че Иванъ бѣше единъ новъ чловѣкъ.

„Тате“, каза синътъ му единъ день, „тате, ако ти продължавашъ да стоишъ обърнатъ, добръ ще бжде да си наемемъ една по добра къща“. Иванъ не каза много. нъ скоро слѣдъ това, като видѣ една хубава къща за наемъ въ една почтенна улица, отиде при притѣжателтъ и каза, „Вий давате една къща подъ наемъ въ едикоя улица, Господине“. „Да“, отговори чловѣкътъ. „Кой я иска?“ „Азъ я искамъ“. Вий я искате?“ „Да, азъ я искамъ“.

„Мислите ли че азъ ще дамъ нѣкоя отъ моитѣ почтени къщи на васъ?“

„Вий не знаете кой съмъ азъ, господине.“

„О, да, азъ ви зная много добръ“.

„Азъ мисля вий сте погрѣшни“.

„О, не, азъ не съмъ погрѣшенъ; ти си старий пиянецъ Иванъ, рибо-продавецътъ“.

„А, господине, азъ знаяхъ че вий сте погрѣшени. *старий* Иванъ умрѣ. Азъ съмъ *новъ* Иванъ; „защото Богъ толкова възлюби свѣтътъ, щото даде Сина своего едиnorodнаго, за да не погине всякой който вѣрва въ него, нъ да има животъ вѣченъ“. Азъ съмъ повѣрвалъ въ Бога и имамъ този вѣченъ животъ“. Като тури ржката си въ джебътъ, той извади нѣколко лири, и каза“, ако ся страхувате, господине, за ваший наемъ, азъ ще ви го дамъ въ прѣдплата“. Това бѣше довольно за притѣжателтъ. Ивановитѣ думи бѣха придружени съ дѣла. Той зема къщата, и живѣ въ нея за много врѣме, като разказване на всички великитѣ нѣща които Господъ бѣше извършилъ за неговата душа.

Иванъ можѣше да каже, „Той мя възлюби и даде Себе си за мене“. Не щещъ ли *ти* да приемешъ Исуса *сега*, да ся радвашъ че си спасенъ, и да живѣнешъ за славата на твоя Спасителъ?

пр.

РУСКИТЪ ЦАРЬЕ.

Всрѣдъ величественитѣ тържества и гордѣливитѣ украшения на Руский дворъ има единъ всегда присѣтствующъ скелетъ, който като онзи при угощенията на старитѣ Египтяни, напомня на монархътъ неизвѣстността на мѣстото и живота, както и страшната память на неговата линия. Защото нѣма династия на земята чиято история е била по трагическа отъ онази на Рускитѣ ца-

рье. Отъ врѣмето на Рурика до сегашний день, тѣхний животъ е билъ пълненъ съ страхъ или сконченъ съ насилие. Онѣзи които сж живѣли безопасно и които сж умрѣли отъ естествена смъртъ сж исключения на правилото.

Макаръ че дѣйствителнитѣ потомци на Рурика угаснаха прѣди много врѣме, той ся още счита основательтъ на Русската монархия. Неговий животъ и смъртъ бѣха достойни за дивий началникъ какъвто бѣше той. Съ неговий синъ Игоръ почна историята на ужасъ която е отбѣлѣжвала царщината всякога. Защото този Игоръ почна да притѣснява народътъ повече отъ колкото кой да е другъ началникъ прѣди него. Слѣдъ като наложи тѣжки данъци на едно плѣме називаемо Древляни, той ся врьщаше къмъ столицата си, когато му дойде една мисль че той можѣше да земе по тѣжки даждия отъ тѣхъ. Като не искаше неговикъ лютенанти да участвуватъ на грабежътъ, той имъ заповѣда да вѣрватъ къмъ столицата съ главната часть отъ армията, а той ся върна съ една малка сила мѣжду Древлянитѣ да ги обира още повече. Нъ тѣ, докарани до отчаяние, дигнаха оржжие, и го убиха както и всичкитѣ му другари. Още по лоша бѣше сѣдбата на Святослава, синътъ на Игоръ, който бѣше причаканъ и убитъ отъ Печенегитѣ, едно неприятелско плѣме. Тѣ му отсѣкли главата и я направили чаша, която била употребявана отъ началникътъ на плѣмето въ врѣме на угощенията за дълго врѣме.

Святославъ остави трима синове, мѣжду които империята ся раздѣлила. Тѣ отворили война по мѣжду си, и най старий убилъ вторий. нъ той билъ убитъ пѣкъ отъ третий, Владимиръ. Владимиръ умрѣлъ отъ естествена смъртъ и оставилъ четворица синове. Най старий причинилъ убийството на двамата си братия, нъ като ся уплашилъ отъ отмъщението на четвъртий, побѣгналъ и най-послѣ ся самоубилъ.

Около крайтъ на единадесатий вѣкъ Давидъ, единъ отъ Руриковитѣ потомци, извадилъ очитѣ на единъ отъ братията си, на когото той пожелалъ земята. За това прѣстѣпление той билъ сваленъ отъ прѣстолътъ отъ останалата часть на фамилията. Другъ единъ отъ Руриковитѣ потомци, Андрей, догдѣто ся стараялъ да съедини разнитѣ Русски провинции въ една империя билъ убитъ отъ

други завистливи князове. Въ тринадесетий вѣкъ, когато Руссия ся управляваше отъ Татаритѣ, нѣколко князове отъ Руриковото плѣме били сѣдени прѣдъ Великата Орда и умъртвени. Великий Князь Александръ сполучливо ся защитилъ прѣдъ сѣдѣтъ, нѣ послѣ изведиждъ билъ отровенъ. Великий Князь Георги Московский, чиято жена умрѣла догдѣ била затворница на Великий Князь Михаилъ, обвинилъ послѣдний прѣдъ Ордата че той я отровилъ. Михаилъ ся лично явилъ прѣдъ Ордата да ся защищава, и изведиждъ билъ убитъ отъ единъ наемникъ на Георги. Скоро слѣдъ това Георги билъ убитъ отъ синѣтъ на Михаила, а този послѣдний билъ умъртвенъ по заповѣдта на Ордата.

Василий Великий Князь Московский въ 1431 заповѣдалъ да ся извадятъ очитѣ на браточедца му Василий. Десетъ години по послѣ Чемнака, братъ на жертвата, уловилъ Василий и му извадилъ очитѣ, и провъзгласилъ себе си Великъ Князь на негово мѣсто.

Въ слѣдующата година той билъ сваленъ, и скоро слѣдъ това умрѣлъ отъ отрова. Иванъ III., около 1490 год. вързалъ брата си съ толкова тежки вериги щото да го убие. Иванъ Великий турилъ въ затворъ внукѣтъ си и заповѣдалъ да го убиятъ. Синъ му Василий затворилъ братовий си синъ и заповѣдалъ да го убиятъ. Иванъ Грозный като подозиралъ че най старий му синъ прави съзаклатие противъ него, убилъ го съ собственитѣ си ржѣцѣ. Вторий Ивановъ синъ билъ убитъ отъ одного отъ дворецѣтъ и туй турило край на Руриковата линия.

Забѣлжжителний самозванникъ познатъ като Димитрий V., билъ убитъ, както и младий му синъ билъ убитъ.

Катерина I., вдовица на Петръ Великий, умрѣла прѣждеврѣменно отъ опивание. Царица Анна, браточедка на Петръ Великий, оставила земята да ся управлява отъ единъ отъ нейнитѣ любимци, който заточилъ повече отъ 200,000 души въ Сибиръ, и измжчилъ стотици други до смъртъ. Наслѣдникѣтъ на Анна, Иванъ III., билъ сваленъ отъ прѣстолѣтъ и затворенъ до животъ. Елисавета, най младата дъщеря на Петра Великий, царувала двадесетъ години, и повѣрила цѣлото управление на двама отъ любимцитѣ си, и най послѣ ся убилъ чрѣвъ пияние ракия. Тя прогласила браточедѣтъ си Истра за наслѣдникъ на прѣ-

столѣтъ, нѣ го въспитала въ такъво невѣжество и уединение щото той билъ съвршенно неприспособенъ да царува. Той ся уженилъ за една силноумна Княгиня, която взела царската власть подъ титлата Катерина II. Почти първото ѳ дѣйствиє като царица било да прати нещастний си мжжъ въ тъмница. Той я молилъ да му позволи да земе при себе си единъ старъ Негръ който го доста забавлявалъ, своето любезно куче, цигулката си, и Библията си. Тази молба била отблъсната съ присмѣхъ и прѣзрѣние, и слѣдъ нѣколко дни тя пратила Алексий Орловъ и нѣкои други убийци да го убиятъ. Тѣ му дали първо една чаша ракия съ отрова. Като усѣтилъ че е отровенъ, той ги молилъ да му дадѣтъ цѣръ противъ отровата и да го оставятъ да живѣе. Тѣхний отговоръ билъ да го уловятъ и да го душатъ съ една кърпа. По заповѣдта на Катерина, двама други млади князове били убити.

Още по ужасна била трагедията на Княгиня Катерина, дъщеря на царица Елисавета. Тя побѣгнала въ Римъ за безопасность и тамъ живѣяла. Императрицата пратила Алексий Орловъ да я убие. Той почналъ да я люби и спечалилъ любовта ѳ, и по единъ лъжливъ начинъ ся вѣнчалъ за нея. По този начинъ той можѣлъ да я измами да я качи на единъ Русски корабъ. Щомъ ся извършило това, съ собственитѣ си ржѣцѣ той я вързалъ съ вериги и я отвелъ въ Руссия, гдѣто въ едно кратко врѣме била убита въ тъмницата. Цѣлото царуване на Императрицата Катерина било единъ рѣдъ на прѣстѣпления и развратъ каквито малцина монарси отъ врѣмето на Нерона ся извършили.

Тя била наслѣдена отъ синѣтъ ѳ, Павелъ Първий, който въ началото далъ обѣщание да бѣде единъ челоѳколюбивъ управитель. Той исконалъ останкитѣ на нещастний си баща и имъ отдалъ царски почести, въ врѣме на погрѣбението на Катерина. Прѣди дълго, обаче, той почналъ да показва знакове на каприци и свирѣность. Мнозина отъ придворнитѣ благородни били убити по негова заповѣдъ, и най послѣ, останалитѣ, въ себе-защита, направили съзаклатие срѣщу него. Тѣ не ся задоволили само съ убивание. Тѣ го уловили въ собствената му стая въ палатѣтъ и го измжчвали до смъртъ по единъ най разсѣдителенъ и ужасенъ начинъ.

Павловий синъ и наслѣдникъ бѣше Александръ I., единъ любезенъ Християнски Князь, чиято учтивость въ войнѣ плѣни Наполеона и който стана единъ приятель съюзникъ на Англия въ крайтъ на Наполеоновата Империя. Той бѣше обаче единъ отъ най нещастнитѣ чловѣци въ царството, живѣйки постоянно въ страхъ отъ убийство. Казва се че въ врѣме на коронавянието му, той вървѣлъ въ една процессия прѣдшествуванъ отъ убийцитѣ на баща си, слѣдващъ отъ онѣзи на дѣда си, и заобиколенъ отъ онѣзи които искаха да бѣдѣтъ неговии убийци. Той подозираше онѣзи които бѣха катдневно съ него. Той ся често обръщаль внезапно къмъ единъ или къмъ другъ и го обвинявалъ като свой убиецъ. Така го измѣчвала идеята за убийство щото той не спѣлъ двѣ ноци наредъ въ сѣщата стая, нито държувалъ да легне догдѣто единъ отъ слугитѣ му не лѣгналъ първо на лѣглото му за да опита дали то не съдържа нѣкоя разорителна машина. Неговитѣ стракове ся проявиха отъ незадоволството вслѣдствие основанието на военни колонии, заради които кѣщитѣ на селенитѣ ся прѣобърнаха на бараки, а врѣмето имъ ся раздѣли мѣжду работата въ полето и военнитѣ упражнения. Нъ най отвратителното на тази система било че мѣжиетѣ били принудени да си стрижѣтъ брадитѣ. Онзи който внушилъ тази система билъ убитъ отъ слугитѣ си, и царьтъ ся боялъ отъ сѣщата сѣдба. Александръ умрѣлъ отъ естествена смъртъ, нъ впечатлението било твърдѣ силно че той билъ убитъ. Неговий синъ и наслѣдникъ, Николай I., сѣщо живѣлъ въ страхъ на убийство. Неговий наслѣдникъ, Александръ II., бѣше познатъ като освободителъ на робитѣ, нъ даже това благодѣтелно дѣло не го избави отъ убийство. Неговий синъ Александръ III., живѣше постоянно въ страхъ отъ началото до края на царуванieto си, и фактически страхътъ го вкара въ единъ прѣждѣврѣмененъ гробъ. Такъвъ бѣха прѣдшественницитѣ на настоящий монархъ.

Канзас Сите Таймъз.

ИЗЪ ДЪЛБОЧИНАТА.

Ти си уморенъ и тѣжко натоваренъ; ти който си въображавашъ по нѣкога че Божията рѣка е скъсена, че тя не може да спасе, и си готовъ да извикашъ, „Богъ мя

е забравилъ,“ утѣши ся и погледни къмъ Христа. Бѣди увѣренъ че каквото добрий Самарянинъ стори на единъ нараненъ пѣтникъ, сѣщото нѣщо ще стори Той за тебе, защото той е Синътъ чловѣчески и чловѣколюбивъ. Обранъ ли си, раненъ, напуснатъ, оставенъ да умрѣшь, побѣденъ въ битката на живота, и падналъ край неговий неравенъ пѣтъ. безъ съвѣтъ, безъ сила, безъ надежда, безъ цѣль? Тогава помни че има Единъ който ходи изъ свѣта, не видимъ, нъ всякога присѣтствуующъ, на когото формата е като формата на чловѣчески синъ, и Той има врѣме, както има воля да ся обръне да послужи на такъвъ какъвто си ти. Когато си страдалъ много, той ще тя утѣши и подкрѣпи. Той ще привърже ранитѣ ти и ще излѣе елейитъ и виното на святий си Духъ, утѣшителътъ, и ще тя отнѣсе на собственната си гостилница гдѣто е писано, ти „ще ги скриешъ въ покровътъ на присѣтствието си отъ ухищренията на чловѣцитѣ; ще ги скриешъ въ Скиннията отъ прѣрѣканията на язици. Той ще заповѣда на ангелитѣ си да тя пазятъ въ всичкитѣ ти пѣтища; и Той ще ти даде почивка най-послѣ въ пазухата на Отца, отъ която ти, като всичкитѣ чловѣчески души си излѣзалъ първо, и въ която ти ще се повърнешъ най-послѣ, съ всичкитѣ чловѣчески души които иматъ въ себе си Духътъ на Бога и на Христа и на животъ нѣченъ.

Ч. Кингсле.

ХРИСТОВИЙ ДАРЪ-МИРЪ.

Прѣди да прѣдаде себе си жертва на кръстътъ, Иисусъ Христосъ направи своето завѣщание. Той нѣмаше нито една пара да остави на своитѣ послѣдователи, и въ смъртний си часъ прѣпорѣча майка си на любезний си ученикъ. Обаче той направи едно завѣщание което надминува милионитѣ които най-богатитѣ могатъ да оставатъ на своитѣ наслѣдници. „Миръ ви оставямъ.“ Такъвъ миръ какъвто той притежаваше всрѣдъ безбройни гонения и съпротивления, всрѣдъ сиромашия и изобличение; такъвъ миръ какъвто пълнѣше Неговото божественно сърдце въ Гетсимания и на Голгота — „мойтъ миръ ви давамъ.“ Дарътъ е по-скѣпоцѣненъ когато той е принадлежалъ на най-драгий ни приятель и е свързанъ съ него въ нашата паметъ за всегда. Дарътъ на нашъ Спасителъ е отъ собственъ неговъ миръ

който прѣбѣдваше въ неговото сѣрдце, и който той е готовъ да излѣе въ всички сѣрдца които сѣ отворещи за него. Той е единъ миръ който прѣвъсхожда всяко знание, който пази сѣрдцето отъ вълнения, сѣмѣния, и страхове за идущий сѣдѣ. Такъвъ миръ исцѣлява болките на сѣрдцето, и намира мѣка възглавница на болното лѣгло. Такъвъ миръ оставя Бога да върши волята си и не се плаши въ тъмното. Едно славно завѣщание ни остави Иисусъ когато ни даде миръ като този.

Х. Пр.

Божественно Вмѣшательство. Хиляди примѣри потвърждаватъ това. Единъ чловѣкъ който за двадесетъ години минавалъ по край едно голѣмо здание всякоя заранъ като отивалъ къмъ дюкянѣтъ си, промѣнилъ пѣтътъ си една заранъ, и когато той щѣлъ да се намѣри при зданието, то паднало и убило мнозина чловѣци. Единъ приливъ чудесно се забавилъ двадесетъ часове, и тъй много Християни въ Холандия се избавили отъ Алванскій Дукъ който билъ рѣшилъ да ги исколи. Една ужасна буря распрѣсна една Испанска Армада и Евангелска Англия биде избавена за свѣтътъ. Жонъ Ноксъ се прѣмѣстилъ отъ обикновенното си мѣсто при прозорецѣтъ една вечеръ, каранъ отъ едно усѣщание което той нито разбиралъ нито можалъ да му се противи; единъ часъ по-послѣ единъ куршумъ дошълъ прѣзъ стѣклото и ся забилъ въ противоположната стѣна безъ да причини нѣкоя поврѣда. Тѣй ся е намѣсвалъ Богъ и е зацѣпчавалъ своитѣ чедѣ. „Безъ волята на отца ми нито единъ косъмъ нѣма да падне отъ главата ви.“

ПОДСЛАДЯВАНІЕ ГОРЧИВИТѢ НѢЩА.

Колко хубава върволица отъ поучения за живота на Християнина имаме въ пѣтешествията на Израилтянитѣ отъ Египетъ за Обѣтованата Земя! Почти всѣка сцена е пояснение на нѣкоя практическа истина въ духовния животъ. За примѣръ, скоро слѣдъ прѣминаването на Червеното Море и слѣдъ едно уморително пѣтешествие, Израилтянитѣ стигатъ при единъ изворъ въ пустинята. Тѣ всички се втурватъ къмъ него и гледатъ кой по-напрѣдъ да оталожи жаждата си. Но за жалость, първото вкусване ги хвърля въ отчаяние; водата е до толкова горчива щото нито чловѣкъ нито пѣкъ добитѣкъ може да пие! Веднага негодуваю-

щето множество нарича извора „Мерра“, което означава горестъ, или горчива вода. Въ сѣрдцѣта си тѣ испытватъ още по-страшната горчивина на осуетенитѣ надѣжди. Тѣ забравятъ избавлението си отъ Египетското робство и вълнитѣ на Червеното море, и единственната имъ смисълъ е за настоящата имъ бѣда. Испълиени отъ непризнателностъ и отчаяние, тѣ окръжаватъ вождѣтъ и викатъ: „Що ще пиемъ?“

Тази оживлена сцена при изворѣтъ Мерра намира своя параллель въ много глави изъ нашия животъ; а при това, четемъ я и въ живота на други. Авраамъ Линкленъ еднажъ билъ много обесѣрдченъ, понеже не получилъ назначение на извѣстна служба за която той се надѣвалъ подъ прѣдѣтелството на Тейлора, а другъ пакъ, защото не успѣлъ да бѣде избранъ за сенаторъ; но той щѣлъ да изгуби по този начинъ най-високия чинъ възможенъ въ Съединенитѣ Държави. Младия Фредерикъ Робертсонъ билъ много обесѣрдченъ, защото го не назначили, както очаквалъ, въ Британската армия, но Богъ билъ избралъ по-добъръ чинъ за него въ армията Иисусъ Христова, като най-даровития проповѣдникъ на Английската Църква. Въ нашата собствена опитностъ, ний всички сме вкусували отъ горчивитѣ води на Мерра. Ний често сме бивали отъ все сѣрдце прѣдадени въ осѣществлението на нѣкой нашъ любимъ планъ или проектъ. Може би да сме имали намѣрение да направимъ нѣкое отъ дълго врѣме пожелавано пѣтешествие, и сме направили вече всичкитѣ потребни приготовления. Но опрѣдѣлений день за нашето трѣгване ни намира тежко болни на лѣглото; цѣроветѣ испиени негорчахъ толкова колкото осуетяванието на на нашето ожидание. Себелюбието ни се е възмуцнало и е негодувало въ тази ни испития. Но скоро сме намирали че болното лѣгло е било на срѣдѣ пѣтя за Ханаанъ. Въ такива случаи почнуваме да се разговаряме съ собственото си сѣрдце и да размисляваме за миналий си животъ. Подновяваме завѣтътъ си съ Бога и Му се общаваме, ако ни повърне здравнето, да го употребяваме за Неговата слава и да бѣдемъ по-плодовити Християни. Почнуваме да земаме едно подиръ друго Неговитѣ скѣпи обѣщания и да ги хвърляме въ извора на нашата горчива испития, и що да видимъ! горчивата вода почнува да ни се

успадява. Молитвата ни става по-сладка и Иисусъ Христовото присѣтствие по-осладително и нѣщо почне да шепне вътрѣ въ насъ и да казва: „Слѣдъ всичко, не е ли това било по-добро за тебе отъ какво и да е пѣтешествие? Не е ли по-добро че си останалъ тукъ затворенъ съ твоя Спасителъ?“

Тѣкмо това е що се случи на измаменитѣ и негудовающи Израилтяни. Господь показа на Мойсея едно дърво, което като хвърли въ изворѣтъ, водата се ослади и тѣ всички пиха съ голѣмо доволство. Не четеме, че Богъ направи това дърво тогава по единъ свѣрхестественъ начинъ. Той просто го „показа“ на Мойсея. Така нашия Небесенъ Баща не създава нѣкоя особна Библия, или искупление, или милостенъ прѣстолъ, или обѣщания, или пъкъ потрѣбната благодать особено за насъ. Неговия Духъ ни отваря очитѣ да ги виждаме и сърдцата ни да имъ се наслаждаваме. Той ни показва цѣрителното дърво, което прѣвърща горчивата чаша въ чаша на свята радостъ. И тѣй „Испитнитѣ“ ни на неосжщественитѣ ни надѣжди правятъ Божиитѣ обѣщания по-сладки. Тѣ даватъ новъ животъ на молитвата; водятъ ни при позѣтъ на Спасителѣтъ ни, смиряватъ ни и ни задържатъ при Него.

Не претендирамъ да съмъ прѣвѣсходенъ ученикъ въ училището на провидѣнието но много отъ най-добритѣ уроци въ живота ми съмъ ги научилъ чрѣзъ неосжществяване на онова що съмъ очаквалъ. Единъ урокъ, който всички сме научили, е, че този свѣтъ не е направенъ и не се управлява само за насъ. Ако бѣше тѣй тогава слънцето щѣше да грѣе само когато ний искаме да е хубаво врѣмето, и дъждътъ щѣше да пада само когато нашитѣ градини иматъ нужда отъ влага, но разбирали сме че Богъ си слѣдва да се распореджа както нему е угодно, безъ да се допитва отъ насъ. Когато нашитѣ планове сж осуетени, и единъ малкъ изворъ на Мерра почне да извира въ сърдцата ни тогава този неумолимъ учителъ, чиято работа е да ни учи чрѣзъ осуетяването на ожиданията ни, казва: „Не бивай себелюбивъ.“ Този свѣтъ не е направенъ само за тебе. Твоята пагуба е другимо придобивание. Дъждътъ, който развали сѣното на новоокосената ливада, направи на съсѣдътъ царевицата да расте; спаданието въ цѣнитѣ на хранитѣ, което причинява на едного голѣма загуба, дава възможность на бѣдната вдовица по-лесно да нахрани и

облѣче дѣцата си.“ По този начинъ се примиряваме съ загубата си и горчивата вода на малкия Мерра почнува да ни се успадява.

Другъ урокъ, който се учимъ отъ изворѣтъ въ пустинята, е че когато станемъ недоволни отъ положението си и почнеме да негодуваме, тогава се нуждаемъ отъ горчивата чаша да ни ицѣри отъ лошия навикъ на негодувание. Така се прѣучваме да цѣнимъ Божиитѣ милости къмъ които сме гледали хладнокрѣвно и, може би, съ непризнателность. Здравнето става, въ сжщность, ново благословение слѣдъ едно дълго и сериозно боледувание. Даже най-обикновенитѣ проповѣди ставатъ за душитѣ ни богата храна. слѣдъ като за много седмици не сме имали възможность да посѣщаваме домѣтъ Господенъ. Спжрженъ казва, че слѣдъ дълго скитание по Великия Алетнъ Гладниеръ (ледникъ) въ Швейцария, той и другаритѣ му страшно изгладиѣли. Единъ селянинъ отишелъ въ една колиба да имъ донесе храна. Той дошелъ и имъ донесълъ млѣко толкова кисело, щото едва могло да се яде, и хлѣбъ толкова черенъ и твърдъ, щото никакъ не билъ за тѣхъ, но тази храна имъ се успадяла като да била най-добрата когато, слѣдъ дългото катерение по височинитѣ, стигнали въ планиския ханъ, най-обикновената храна била крайно удовлетворителна. Нашитѣ неблагодарни сърдца често се нуждаятъ да пиятъ отъ Мерра на осуетявание ожиданията ни или на лишението за да оцѣняваме добринитѣ, които Богъ ни дава и за които прѣди малко не сме искали ни да знаеме.

Не вѣрвамъ да има едно лице, което ще прочете тѣзи рѣдове, което да не е било принудено поне нѣколко пѣти прѣзъ живота си да пие горчивата чаша. Нѣма никой, който да е отпѣтувалъ въ Небесния Хананъ безъ да е срѣщалъ нѣколко Мерри по пътѣтъ. Силата и славата на Христовата благодать е въ подспадяването на горчивата вода. Често съмъ бивалъ при нѣкое чадъ Божие въ ржцѣтъ на което е била чашата на горчива испития, но благодатѣта Христова е прѣобръщала горчивината въ такова благословение, щото въ всѣка капка се е успадяла любовѣта Божия. Единъ знаменитъ пастиръ, слѣдъ единъ животъ прѣкаранъ съ постоянно страдание, извикалъ: „Благодаря Ти, Боже, за петдесетъ и осемъ годишната дисциплина посрѣдствомъ тѣлестнитѣ немо-

щи.“ Другъ единъ благочестивъ филантропъ въ послѣдното си боледуване е изказалъ слѣдующитѣ много знаменателни думи: „Скъпоцѣнно е болното лѣгло, когато е съ насъ Иисусъ. Богъ не испраща безъ нужда ни едно утяготение. Господи благодаръ Ти за страданията. Заслужвамъ ги. Ненескамъ да се оплаквамъ или да Тя учж какво да ми давашъ. На Тебе и на Твоята безпрѣдѣлна любовъ се прѣдавамъ, О Спасителю.“ Тѣзи сж прѣкрасни свидѣтелства. Надѣвамъ се че тѣ ще бѣдѣтъ въ болната стая или въ прѣпѣления съ скърбъ домъ, както клоновѣтъ на онова дърво, които хвърлени отъ Монсея въ Мерра, подсладихъ горчивата вода за желающитѣ да пиятъ отъ нежъ.

Прѣвелъ М. Н. П.

Около Свѣта.

Индия. Прѣди сто години, убиванieto на женски новородени дѣца бѣше обикновено нѣщо въ Индия, училища за момичета нѣмаше, дѣтска женидба ся практикуваше, на вдовици ся не позволяваше да ся женятъ, вдовицитѣ ся считаха за проклѣти и ся прѣзираха прѣзъ цѣлий имъ животъ, принасянето въ жѣртва на вдовици ся насърдаваше, женитѣ въобще ся считаха за по долни и подчинени сжщества, и неспособни за независима дѣятелность. Сега има много училища за момичета и тѣхното въспитание ся насърдава. Всички отъ горѣспоменатитѣ злини сж или съвсѣмъ унищожени или много ограничени. Нѣ при все това положението на женитѣ въ Индия е за оплакване, тѣ ся употребляватъ като товарни животни. Тѣ сж малки на растъ, тънки, и изпурени на глѣдъ. Тѣ сж само отчасти облѣчени. Въ домътъ жената ся третира малко подобрѣ отъ една робиня. Само тамъ гдѣто ся е въвелъ Хрестіанството положението на жената ся е подобрило.

Чумата и гладътъ още продължаватъ упостошительната си работа въ Индия. Напослѣдъкъ като че силата на чумата е ослабнала и жѣртвитѣ ѳ сж по малко на брой. Нѣ отъ гладътъ нѣма облѣкчение. Всички помощи събрани до сега отъ цѣлий свѣтъ за гладнитѣ Индийци възлазятъ близо на 25,000,000 лева.

Пише единъ миссионеринъ:

„Страхъ мя е че най лошото врѣме за насъ ще е когато дойде дѣждовното врѣме, защото влагата и студътъ донасятъ всякакви болѣсти на слабитѣ и болни вече хора, мнозина отъ които ся съвсѣмъ лишени отъ дрѣхи и покривки. Скрѣбно бѣше за чело-вѣка слѣдъ бурята въ Сжббота да гледа какъ слаби дѣца, почти скелети, ся свиваха изъ кюшетата, безъ единъ парцалъ на тѣлото имъ. Тѣ свиваха кокаляститѣ си рѣцѣ около грѣдитѣ си и трѣперяха отъ студътъ. Азъ имахъ само една топла фланела за всички тѣхъ! Азъ я дадохъ на най нещастното което можихъ да намѣря, и тогава побѣгнахъ за да не слушамъ молбитѣ на другитѣ. Никой който не е видѣлъ не знае нито десетъта часть отъ ужасната мизерия причинена отъ гладътъ. Гладни жени изгубватъ женската си нѣжность даже спрямо собственитѣ си дѣца. Азъ видѣхъ жени да грабятъ храната отъ рѣцѣтъ на гладнитѣ си дѣца които ся боряха съ отчаяние съ майкитѣ си за нея.

Турция. Прѣзъ послѣднитѣ 73 години, Американскій Бордъ е поддържалъ 700 миссионери въ Турция и е изживилъ за работата 42,500,000 лева. Сега има 176 миссионери съ 878 туземни помощници. Има 125 църкви, съ 12,787 членове и 30,000 послѣдователи.

Руссия. Американското Библейско Дружество е много спомагало матерпално на Русското Дружество за распространението на Св. Писание въ Руссия. Русски книгопродавци пътуватъ, верѣдъ мѣкотини и опасности, прѣзъ пустини и гори въ сибиръ, и разнасятъ словото Божие по села, градове, златни рудници и затвори на заточеници. Тѣ пътуватъ съ хиляди километри, и на всѣкъдѣ населението ги приема съ радостъ. Тѣ прѣминуватъ Амурскитѣ страни, отиватъ на островъ Сахалинъ, както и въ Усурскитѣ страни. Нѣкои отъ тѣхъ стигнали до Тюркестанъ гдѣто Русскитѣ войници съусърдие купували книгитѣ, особенно покрай Афганистанската граница. По този начинъ 171,000 екземпляри отъ Св. Писание били распрѣснати въ Азиятска Руссия чрѣзъ помощта на Амер. Библейско Дружество въ течението на шестнадесетъ години. Повече отъ 500,000 екземпляри отъ Св. Писание били предадени съ намалена цѣна или подарени прѣзъ горѣспоменатото врѣме, въ Азиятска и Европейска Руссия.

За Младитѣ.

МАЛКИ ЦАРЧЕТА.

МАЛКИЯ ДОФИНЪ.

Прѣди повече отъ сто години, въ Франция ся роди едно малко князче. То бѣше нарѣчено „Дофинъ.“ Въ Франция това бѣше титлата на царскій синъ, който единъ день щѣше да стане царъ. Неговото име бѣше Луи и защото имаше много царие съ това име, народътъ ги различаваше съ числа; и тъй тѣ го нарѣкоха Луи Седемнадесетий. Баща му бѣше царъ Луи Шестнадесетий, и майка му бѣше хубавата, гордѣлива Австрийска княгиня, Мария Антонетъ.

Малкия Дофинъ живѣше въ единъ палатъ гдѣто имаше най-хубави картини и позлатени мобили, дълги входи съвършено покрити съ огледала и красни градини пълни съ хубави статуи и около сто чудесни шадърфани. Когато той излизаше на улицата, хората го поздравяваха съ ура; на рождениия му день се хвъргаха фишеци и всичкитѣ дѣца въ отечеството му празнуваха. Той бѣше едно хубаво момче, съ къдра коса и съ сини очи.

Сега, онѣзи врѣмена въ Франция бѣха много трудни. Французитѣ бѣха давали паритѣ си на своитѣ царие и царици за толкова стотини годни щото тѣ бѣха страшно осиромашѣли. Много отъ тѣхъ ся нуждаха отъ храна и плачеха изъ улицитѣ за хлѣбъ. Тѣ мислѣха че царьтъ може да имъ даде и за това тѣ го нарѣкоха „хлѣбарьтъ“ и малкия Дофинъ почнаха да казватъ хлѣбаровото момче, вмѣсто „Ваше Царско Височество.“

Страшни безрѣдници ся почнаха. Голѣмия затворъ въ Паризъ биде разоренъ и затворницитѣ освободени и всичкитѣ войници които го вардѣха бидоха избити. Единъ день една разярена тълпа отиде отъ Паризъ до царскій палатъ въ Версйлъ. Тя състояше повечето отъ жени, но женитѣ бѣха по-лоши отъ мъжнитѣ, страшни ядовити създания които клънѣха и ужасно заплашваха За да ги умври, царицата хвана малкото момче за ръка и ся яви на балкона на палата. „Нещемъ дѣца, нещемъ дѣца,“ викаха тѣ. И тъй малкий Дофинъ ся отстрани и храбрата царица ся яви сама и имъ говори, като ги молѣше да кажатъ мирно що искатъ. Едно отъ нѣщата които тѣ искаха бѣше, царската фами-

лия да ся върне въ Паризъ и да живѣе въ Тюилерскій палатъ.

Страшно бѣше пътуванието до градътъ. Царската фамилия се стараше да ся покаже неуплашена, а тълпата постоянно викаше и мнозина си провираха главитѣ прѣзъ прозорцитѣ на колата и говорѣха разни докачителни думи. Обаче щомъ стигнаха въ Тюилерскій палатъ, тълпата ся въдвори за малко врѣме. Малкий Дофинъ ся занимаваше съ уроцитѣ си и съ играчктѣ си, като че всичко бѣше тихо и на мѣстото си. Той бѣше разумно дѣте. Единжъ когато учельтъ му ся съмнѣвалъ да ли той раз-

Малкий Дофинъ.

бира урокътъ си по граматиката. „о да,“ казало малкото князче. „Ако кажа 'мойтъ учитель е добъръ учитель,' това е положително. Ако кажа, 'мойтъ учитель е подобъръ отъ другъ учитель,' това е сравнително. И ако кажѣ моята мама е най-добрата и най-любимата отъ всички други мами,' това е прѣвъсходно.“

Той знаеше много добръ, че неговата любима майка имаше смущения. Единъ день една бѣдна жена дойде въ неговата малка градинка да иска помощъ. Тя каза че ако ѝ ся даде помощъ, тя ще бѣде честита като една царица. „Честита като една царица,“

повтори малкий князь, „азъ, азъ зная една царица която нищо не прави освѣнъ да плаче.“ Но той влѣзе въ стаята и получи отъ майка си помощта отъ която жената ся нуждаеше, и даде ѿ я съ едно цвѣте отъ малката си градинка. По туй врѣме Дофиньовото сърдце бѣше раздѣлено мѣжду неговата градина и неговий полкъ. Двѣсте момчета бѣхж съставили една военна дружина която нарѣкоха Полкъ на Царский Дофинъ. Тѣ носиха една униформа точно като тази на Народната Гвардия; тѣ маршируваха, упражняваха ся и поздравляваха както възрастнитѣ полкове, и азъ нѣмамъ сжмѣние че тѣхний шест-годишенъ полковникъ мисляше че той и неговата храбра армия ще могатъ да всадятъ страхъ въ който и да е неприятель. Мѣжду това, неприятелитѣ на царьтъ ся умножаваха, когато неговитѣ приятели почти всички бѣха избѣгали по чужди страни. Най-послѣ царьтъ се рѣши и той да побѣгне въ нѣкоя чужда земя съ фамилията си.

Първото нѣщо което малкий Дофинъ позна въ всичко това бѣше когато той бѣше събуденъ посрѣдъ нощъ, облѣченъ като малко момче и бързо отнесенъ, полуспящъ, къмъ една кола. „Азъ ся чудж какво ли мисли той че ний правимъ сега,“ каза постарата му сестра. „Азъ мислж че ний ще имаме театрално прѣдставление,“ каза смаяното момче, „защото всички ний сме така странно облѣчени.“

Бѣдно князче! Скърбна и ужасна бѣше драмата въ която той щѣше да земе участие. Тя ся почна, когато въпрѣки фактътъ че тѣ бѣха „прѣоблѣчени,“ тѣ бѣха опознати и доведени пакъ въ Паризъ. Испърво имаше повече безрѣдие, повече кръвопролитие, тогава Дофинъ, царьтъ и царицата, неговитѣ родители и сестра му бѣха хвърлени въ една тъмница, Храмътъ. И тогава се прогласи че Луи XVI. не ще вече да е царъ на Франция. На негово мѣсто дойде онова което ся наричаше Царуванието на Террорътъ. Земята се управляваше едно слѣдъ друго отъ свирѣпи чловѣци. Всичкитѣ приятели на царската фамилия които още не бѣха избѣгали бѣха уловени и обезглавени, църквитѣ бѣха затворени; попове или други лица които дръзнаваха да проповѣдватъ религия биваха затваряни или убивани. Толкова много чловѣци биваха убивани щото гиризитѣ постоянно биваха червени съ кръвъ. По нѣ-

кога отсѣченитѣ глави ся забиваха на дълги върлини и ся показваха прѣзъ прозорцитѣ на Храмътъ, за да могатъ да видятъ царьтъ и царицата какво ставаше съ тѣхнитѣ приятели. По-послѣ царьтъ бѣ взѣтъ отъ тъмницата и обезглавенъ; тогава царицата. И двамата посрѣщнаха смъртъта съ най-голѣмо достоинство и дързостъ. Но най-скърбното трѣбва да е било мисльта за любезното безпомощно дѣте което тѣ оставиха.

Малкий Дофинъ не знаеше за смъртъта на майка си. Той билъ отдѣленъ отъ нея и туренъ въ друга часть на Храма въ грижата на единъ свирѣпъ кундурджия по име Симонъ и неговата жена. Тѣ бѣха най-грубата и най-немилолюбивата двойка за която вий можете си въобрази. Единжж на такъвизъ хора нѣмаше да ся позволи да ся явятъ при малкий князь, сега той имъ слугуваше, чистѣше имъ кундуритѣ, а като заплаца на това, тѣ го бияха и псуваха. Когато той мислѣше че мжчителитѣ му спятъ, той ставаше отъ лѣглото си, колѣничаше и ся молѣше както майка му го бѣше учила. Единжж Симонъ го намѣрилъ когато ся молялъ и излѣлъ върху него единъ котелъ вода. Било зимна нощъ и дѣтето трѣперило цѣла нощъ мокро. Тѣ мразяли да го гледатъ че то си остава хубаво, безстрашно и учтиво, въпрѣки тѣзи безчловѣчни обноски къмъ него. Тѣ му отрѣзали дългитѣ кадри и му казвали разни безобразни лѣжи и приказки за баща му и майка му; тѣ ся старали да го учатъ на псувни и гнжени пѣсни, но той не искалъ да ги изговаря, освѣнъ когато тѣ сполучвали да го опиятъ и той не зналъ какво прави. Той не обичалъ вино, но тѣ го прѣсилвали да пие.

Туй ся продължило около шестъ мѣсеци и тогава нѣщо по-лошо му ся случило. Свирѣпий Симонъ билъ исключенъ, защото трѣбвало да му се плаща и правителството направило икономия като заключило малкото момче въ една осамотена стая. Тя имала едно малко прозорче, прѣзъ което влазяла тигръдѣ слаба свѣтлина прѣзъ деньтъ. Прѣзъ нощъта нѣмало никаква; нито имало топлина въ студено врѣме. Прѣзъ една малка дупка на тѣжкитѣ врата, отъ врѣме на врѣме поглеждалъ караулътъ да види да ли ся намира още вжтрѣ едно живо дѣте. Прѣзъ тази дупка тѣ му хвърляли храна. Нито дрѣхитѣ му нито чершавитѣ му били промѣнени за много мѣсеци. Испърво той си мѣталъ ста-

пчката, но постъпенно силата му изчезнала. Казва ся че той толкова ослабналъ, щото пѣмалъ сила да распѣжда отъ храната си пѣлховетѣ и мишкитѣ. Никой му не говорялъ и никой го не чулъ да говори. Никой не знаелъ дали този еднажъ свѣтлъ и силенъ малкъ умъ не ся е изгубилъ подъ ужасътъ на самотията и тъмнината.

Най-послѣ царуването на Террорътъ ся свършило. Новото правителство пратило нѣкой си Лаврентъ да рапортира върху състоянието на малкий затворникъ въ Храмътъ. Туй е което той намѣрилъ: Една стаичка пълна съ нечистотии и животинки, свито въ едно жгълче ся намирало едно слабо създаване, прѣвито и набръчкано като единъ старъ чловѣкъ; дрѣхитѣ му испокъсани, косата му като влакна, тѣлото ту покрито съ рани и той или не може или не иска да говори. До това състояние бѣше докарано хубавото благонадѣждно момче. Този Лаврентъ билъ доста добръ чловѣкъ. Той неможалъ да освободи нещастното дѣте, но сторилъ за него каквото можалъ; той му далъ чиста стая, добра храна и дрѣхи. Полека-лека малкий князь ся поправилъ, но никога не оздравѣлъ съвършено. Той въздишалъ за въздухъ и свобода и ся молялъ да го освободятъ да види родителитѣ си. Нощѣ тѣ го слушали да плаче въ лѣглото си, „Всякога самъ, всякога самъ!“ Еднажъ когато го мѣстили отъ една стая въ друга, той се затѣкълъ и ся хвърлилъ върху вратата на стаята гдѣто била майка му. Тѣ никога не му казали че майка му е умрѣла.

Когато най-послѣ мѣжитѣ ся свършиха и малкий Луи XVII лѣжѣше на смъртното си лѣгло, той каза че слуша сладка музика. Никой другъ я не чуваше. И тогава, казватъ, той сѣдна на лѣглото си и синитѣ му очи свѣтяха. Той чу пакъ пѣсньта. „О, мѣжду тѣзи гласове, азъ познавамъ гласътъ на майка си, извика той. И въ тази минута на радостъ, той умрѣ. Той бѣше само на десетъ години и около една третя отъ кѣсий му животъ бѣ прѣкарана въ тъмницата.

Когато новината била донесена на правителството, то приготвявало да прогласи едно описание и една награда на този който арестува малкий князь. Макаръ да знаяха че той бѣше боленъ, тѣ знаяха че неговитѣ приятели всякога бѣха готови да му помогнатъ да избѣгне, а особенно сега имаха голѣма причина да ся боятъ отъ това. Скоро

слѣдъ като умирающето момче говорило за ангелската пѣсень, друго момче въ друга частъ на Франция било арестувано по подозрѣние че е малкий князь. Но тѣ сега не можакъ да арестуватъ малкия князь. Той най-послѣ избѣгна отъ тѣхъ.

II. M.

САМО ЕДНО МОМЧЕ!

Повече отъ половинъ вѣкъ, единъ усърденъ проповѣдникъ като дошелъ малко рано въ църква, срѣщналъ единъ отъ дяконитѣ си, чието лице изглеждало рѣшително но доста смутено. „Азъ дойдохъ рано за да се срѣцна съ тебе,“ казалъ той, „и азъ имамъ нѣщо да ти кажѣ. Пастирю, трѣбва да има нѣщо съвсемъ криво въ твоето проповѣдване и въ твоята работа; само едно лице ся е притурило на църквата въ една цѣла година и то е само едно момче.“ „Истинно е,“ казалъ старецътъ, „но азъ имамъ голѣма надѣжда въ това момче.“ Старий проповѣдникъ отишълъ на амвонътъ си прѣзъ онзи день съ едно скърбно и тѣжко сърдце. Той слключилъ словото си съ прѣтърпени и насъзани очи. Никой не останалъ въ църквата. Никой? „Само едно момче.“ То гледало къмъ растрѣпераний старецъ. Душата му се напълнила съ едно любезно съчувствие. То отишло при него и го уловило за дрѣхата. „Мислите ли че ако съмъ готовъ да работя за да ся възпитамъ, азъ можъ стана единъ проповѣдникъ?“ то попитало. „Единъ проповѣдникъ?“ „Може би единъ миссионеринъ.“

Едно дълго мълчание послѣдвало, слзи напълнили очитѣ на старий проповѣдникъ. Най-послѣ той казалъ: „Азъ виждамъ сега Божията рѣка, Богъ да те благослови мое момче. Да, азъ мисля че ще станешъ единъ проповѣдникъ.“

Слѣдъ много години, въ Лондонъ ся завърналъ единъ старъ миссионеринъ. Неговото име ся говорило съ почетъ. Когато той отивалъ въ нѣкое събрание, хората ставали на крака; когато той говорѣлъ прѣдъ публиката, имало дълбоко мълчание. Князове стояли гологлави прѣдъ него; благородни го каняли въ своитѣ домове. Той бѣше притурилъ една областъ на Христовата земна църква, бѣше довелъ подъ влиянието на Евангелието най-дивитѣ Африкански водители, бѣше далъ приведената Библия на странни племена, бѣше обогатилъ съ цѣнно знание Царското Географическо Дружество,

бѣше спечалилъ честъ на смиренното си рождено мѣсто, и на всеобщото мисионерско дѣло.

Старий проповѣдникъ сѣи подъ дърветата въ смиренното мѣсто гдѣто проповѣдване, но чловѣцитѣ помнятъ неговата работа като знаятъ какво бѣше той за това момче и какво беше това момче за свѣтътъ. Момчето бѣше Робертъ Маффотъ, отличний мисионеринъ.

К. Х.

НАЧАЛОТО НА ЕДНА ВЕЛИКА РАБОТА.

Недѣлното Училище ся организира въ Глоу-сестеръ, единъ градъ въ Англия, малко прѣди сто години. Робертъ Рейксъ, като отивалъ въ печатницата си и ся връщалъ, съ прискърбие гледалъ че улицитѣ ся пълнятъ съ праздни, мръсени и развратни дѣца. Той попиталъ една жена която стояла на вратата да ли всякога това е тъй лошо.

„Въ Недѣля,“ казала тя, „то е много по-лошо.“

Г-нъ Рейксъ не бѣше чловѣкъ да отива на другата страна когато видѣше една длъжностъ прѣдъ себе си; той нае една стая и събра дѣцата въ нея. Това бѣше началото на Недѣлнитѣ училища които днесъ ся посѣщаватъ отъ милиони дѣца и които принасятъ такъва голѣма полза на младитѣ.

БЛАГИ ДУМИ.

Тѣ сж музиката на свѣтътъ. Тѣ иматъ една сила която ся вижда да е отвѣдъ естественихъ граници като че тѣ ся на нѣкой ангелъ пѣсенъта която изгуби пѣтьтъ си и доде на земята. Вижда се като че тѣ могатъ да извършатъ каквото само Богъ може — да смѣкчатъ твърдитѣ и гнѣвни сърдца на чловѣцитѣ. Никой не е билъ поправенъ съ присмѣхъ. Присмѣхътъ може да съсине, но никога не може да привлече при Бога.

ЗА КАКВО Е СЪТВОРЕНА МАЙКАТА

Домътъ е каквото го направи жената; дъщерята е, въ деветъ отъ десетѣтъ случай, отражанието на майка си. Въспитанието на петнадесетъ годишното момиче ся показва въ петдесетъ годишната жена. Синътъ може, чрѣзъ съприкосновения съ грубий свѣтъ нѣкога да отживѣе равнитѣ си домашни влияния; но дъщерята никога. Тя може да земе нѣкой крива стѣпка. Нескромността мо-

же да бѣде на нея единъ необходимъ учитель; но нейното ранно домашно възпитание ще ся появи рано или късно. Една майчина дума, една домашна поговорка казана при вечеръ при тихото огнище, е дохождала на умътъ на много жени години слѣдъ като била изрѣчена.

„Благодарѣ Богу, че майка ми каза какво други жени сж бивали поучавани отъ свѣтътъ,“ каза една благородна жена напоследъкъ. Тѣй, приятелю, трѣбва моята и твоята дъщеря да могатъ да кажатъ за насъ слѣдъ като ний сме оставили този свѣтъ. Свѣтътъ научава по единъ остръ начинъ едно момиче на своитѣ истини. Не е ли по-добрѣ. тогава, майка ъ да я научи съ онази сладка и съчувствителна нѣжностъ която само една майка знае? Най-добритѣ цвѣты растѣтъ на най-добрата земя. Най-благороднитѣ жени въ свѣта сж излѣзли отъ добри домове.

Л. Х. К.

ЕДНА СЛУЧКА.

Малко прѣди Американската революция, когато въздухътъ билъ пълень съ прѣдсказания за прилижающата борба, старий майоръ Пжтнамъ ся случилъ въ Бостонъ. Той не обичалъ Английскитѣ войници и често съ строгъ языкъ изобличавалъ тѣхната гордостъ. Единъ день единъ Английски офицеръ чулъ Пжтнамъ да казва че провинциалнитѣ войници, макаръ че не обучавани съ оружје, могатъ да ся биятъ съ дързостъта на обучени войници. Офицеринътъ ся разгнѣвилъ отъ тѣзи думи и слѣдъ едно скарвание поканилъ майора на дуелъ, ако той има дързостъ да ся бие.

„Ако имамъ дързостъ!“ извикалъ Пжтнамъ. Хайде, когато искашь; нъ азъ набирамъ оружїето.“

„Избирай,“ гордѣливо отговорилъ офицеринътъ.

„Двѣ бурета съ барутъ; врѣмето, утрѣ; растоянїето, десетъ стѣпки; битката както слѣдва: ти ще сѣднешъ на едното буре, азъ на другото; ще имъ туриме по единъ фитилъ и ще ги запалимъ, и който устои по-дълго, той ще ся прогласи за побѣдителъ.“

Нѣмало що да прави офицеринътъ осѣщъ да приеме необикновенното оружїе, и на другия день, на опрѣдѣленото врѣме и мѣсто, борцитѣ завзели мѣстото си върху буретата съ барутъ. Фитилитѣ били запалени

и почнали да плющатъ, бързо приближающти буретата. Офицериятъ пожълтялъ като мъртвецъ, и глѣдалъ растящата опасностъ съ широко отворени очи. Най послѣ той не можалъ да устои, повече, и съ единъ скокъ отъ бурето, хукналъ като лудъ и ся изгубилъ отъ зрѣние. Тогава майоръ Пжтнамъ съ смѣхъ ритналъ бурето на което сѣдѣлъ офицериятъ, и указало се че то било пълно съ лукъ. Когато работата станала известна, офицериятъ станалъ за присмѣхъ на всички.

РАЗНИ.

Не говори нищо което не искашъ Богъ да чуе.

Не върни нищо което не искашъ Богъ да види,

Не отивай въ такъво мѣсто въ каквото не искашъ Богъ да тя намѣри.

Върши всякой день онова което ще направи свѣтътъ по-добъръ, ще развесели нѣкой животъ, и ще направи на нѣкого бѣдѣщето по-благонадеждно.

* *

Загубитѣ на Южна Франция отъ послѣднитѣ наводнения възлазятъ до 200,000,000.

* *

Казва ся че когато Мадагаскарската царица затворила механитъ въ царството си, притѣжателитѣ поискали възнаграждение отъ нея но тя имъ отговорила тѣй: "Възнаградете вий онѣзи които сте неоправдали и азъ ще ви платя разницата."

* *

А. — "Сега, ако азъ го разбирамъ право, първото начало на социализма е да раздѣлимъ имуществото си съ другитѣ."

В. — "Тогава ти не го разбирашъ право.

Първото начало на социализма е да накарашъ другитѣ да раздѣлятъ имуществото си съ тебе."

* *

Въ Гърция, въ третий вѣкъ прѣди Христа, на женитѣ било запрѣтено да носятъ коприна. Мажетѣ на тѣзи които прѣстъпнали тази заповѣдь бивали тѣжко глобявани, по теорията че мажѣтъ трѣбва да бѣде въ състояние да управлява вкуса за облѣкло на жена си.

Единъ чувствителенъ Паризски банкериятъ който притѣжавалъ огромно богатство, умрѣлъ отъ скърбъ когато чулъ че изгубилъ всичко освѣнъ 100,000 лева, а неговия бѣдникъ братъ, като наслѣдилъ тѣзи 100,000 лева, умрѣлъ отъ радостъ.

* *

Ти колко получавашъ? — На Английската царица ся плаща 10,000,000 лева годишно; на Фрацузския Прѣдсѣдателъ 1,200,000; на Италиансий царъ 13,300,000; на Гермаский императоръ 20,000,000; Русский царъ, отъ частни доходи и заплата, получава годишно 60,000,000 лева. Малкото Испанско царче, ако не е пѣкое расточително момче ще стане най-богатий царъ въ Европа. Той получава годишно 7,000,000 заплата и 3,000,000 за кжци разноси. Годишна заплата на Българский князь е 1,000,000 лева. Най-богатий народъ, Съединенитѣ Държави, плаща на Прѣдсѣдателя си само 250,000 лева.

Сега читателю, ти си свободенъ, слѣдъ като вземешъ прѣдъ видъ народонаселението, пространството, богатството и образованието на всякоя една отъ горѣспомѣнатитѣ земи, да окастришъ заплатитѣ на тѣхнитѣ господари и да ги направишъ съразмѣрни съ положението на земитѣ надъ които тѣ царуватъ.

КНИЖНИНА.

Въ Редакцията се получиха слѣдующитѣ списания и вѣст. *Домашенъ Приятель*, мѣсечно иллюстрирано списание, за наука, религия, промышленность и домашнество, год. IX. брой 7 и 8. Самоковъ.

Войнишка Сбирка, год V кн. 2. София.

Вѣра и Разумъ, мѣсечно списан. за вѣра, наука и нравственность, год. III. кн. 7 и 8. Пловдивъ.

Медицински Сборникъ, списание на Бъл. лѣкари, год. III. бр. 8. София.

Православенъ Проповѣдникъ, иллюстрирано религ. сп. год. V. бр. 5 и 6. Самоковъ.

Фелдшерски Въпросъ, у насъ, издава Фелдшерскій Съюзъ. София.

Християнска Заря, нравствен. религ. и науч. сп. год. I. бр. 3 4. Пловдивъ.

Въздържатель, мѣсеч. сп. на Бълг. Въздърж. Съюзъ г. IV. бр. 8. Пловдивъ.

Библиотически Бюллетинъ на внигитѣ, сп. и вѣст. по-стапилъ въ Софийската Народ. Библиотека. София.

Овощарството и Пчеларството на Конкурса въ г. Кюстендилъ, Ст. Т. Гудевъ, Инспекторъ по лозарството и копринарството. София.

Вѣстници: «Миръ», «Свобода», «Народни Права», «Родолюбоцъ», «Знаме», «Свѣтъникъ», «Учителски Другаръ», «Женски Свѣтъ», «Македония», «Орало», «Дунавски Извѣстия» и «Варненски Общески Вѣстникъ».